

# รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

## เรื่อง พินิจข้อคิดเห็น (๑)

ครูผู้สอน ครูรุ่งพิรุณ เชื้อนรอบ

ครูฟาริตะห์ เบญญาภาจ



# พินิจข้อคิดเห็น (๑)





ข้อความนี้เป็นข้อความแบบใด

ฉันคิดว่าประเทศไทย  
เป็นประเทศที่สวยงามที่สุด

ข้อคิดเห็น





ข้อความนี้เป็นข้อความแบบใด

กรุงเทพมหานคร

คือชื่อเมืองหลวงของไทยในปัจจุบัน

ข้อเท็จจริง





# กิจกรรม

ปลูกระดมความรู้  
รวมพลังความคิด





# กิจกรรม

“พินิจข้อคิดเห็น : ความหมาย  
ลักษณะของข้อเท็จจริง  
และข้อคิดเห็น”





# รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มกลุ่ม ๔ - ๕ คน
๒. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง “พินิจข้อคิดเห็น : ความหมาย ลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”
๓. นักเรียนอภิปรายความรู้และแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม





ใบความรู้เรื่อง “ความหมาย ลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”  
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สื่อความเห็นเน้นกระบวนการ  
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง พินิจข้อคิดเห็น (๑)  
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒



### การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นส่วนประกอบของข้อมูลต่าง ๆ หากผู้รับสารสามารถพิจารณาวิเคราะห์ได้อย่างรอบคอบทำให้เกิดความเข้าใจในรายละเอียดได้อย่างชัดเจน ความหมายของข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น (เพชร วิจิตรนาวัน (ม.ป.ป., หน้า ๑๕ - ๑๗) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

๑. **ข้อเท็จจริง** หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงอาจมาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย อาจมีลักษณะเป็นข้อมูลทางสถิติ หรือเป็นรายละเอียดที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นไปตามที่กล่าวไว้อย่างชัดเจน บางครั้งอาจเป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ความรู้ทางวิชาการ หรือเป็นเรื่องราวที่ทราบกันทั่วไป ข้อสังเกต คือ “ข้อเท็จจริง” เป็นสิ่งที่ผู้วิจารณ์ส่วนใหญ่ไม่น่ามาโต้แย้ง เช่น

- ๑) คุณแม่ซื้อเครื่องซักผ้ามาจำนวน ๒ เครื่องเมื่อวานนี้
- ๒) เมื่อวานนี้ฝนตกทั่วกรุงเทพมหานครส่งผลให้การจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก
- ๓) นักวิทยาศาสตร์ค้นพบสาเหตุที่ทำให้คนส่วนใหญ่เป็นมะเร็ง ทั้งนี้พบว่าเกิดจากการบริโภคอาหารจำพวกแป้ง น้ำตาล และไขมันจำนวนมาก การสูดดมสารพิษจากการเผาไหม้ของเครื่องยนต์และภาวะความเครียดอย่างต่อเนื่อง

๒. **ข้อคิดเห็น** คือ การแสดงทรรศนะหรือความคิดเห็นของบุคคลหรือผู้ส่งสารในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นจากข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่สมบูรณ์ควรมีเหตุผลประกอบให้ทราบชัดเจน การพิจารณาข้อคิดเห็นบางครั้งอาจสังเกตจากกลุ่มคำ เช่น คำว่า “อาจจะ คงจะ เห็นว่า คิดว่า เสนอว่า สันนิษฐานว่า คาดว่า น่าจะ” นอกจากนี้ยังแบ่งข้อคิดเห็นออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๒.๑) **ข้อคิดเห็นในข้อเท็จจริง** บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะเชิงข้อเท็จจริง กล่าวคือ มีลักษณะเป็นการคาดเดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์จากข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ตัวอย่างเช่น

“เกิดไฟไหม้ที่ตลาดท้ายหมู่บ้าน ชาวบ้านวิ่งหนีกันอลหม่าน **ตำรวจคาดว่าอาจเกิดจากบ้านต้นเหตุจุดธูปไหว้พระแล้วลืมดับทำให้ไฟลุกลามไปยังบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียง**”

๒.๒) **ข้อคิดเห็นเชิงคุณค่า** บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะในเชิงประเมินค่า กล่าวคือ เป็นการตัดสินว่าสิ่งนั้นมีลักษณะที่ดี สวยงาม หรือมีความเหมาะสมหรือไม่ ตัวอย่างเช่น

“เสื้อที่เธอสวมเมื่อวานนี้ดูสวยดีนะ **ดูเรียบร้อยและสุภาพ เหมาะแก่การสังสรรค์**ที่จัดขึ้นเป็นอย่างมาก”

๒.๓) **ข้อคิดเห็นเชิงนโยบาย** บางครั้งอาจเรียกว่าเป็นการแสดงทรรศนะเชิงนโยบาย ซึ่งมีลักษณะสำคัญคือ การเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ บางครั้งอาจเป็นการเสนอแนะทางการแก้ไข ตัวอย่างเช่น

“**ผมขอเสนอว่าควรลดภาวะโลกร้อน**แนวทางหนึ่งที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย คือ **การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการซื้อสินค้าจำนวนไม่มากจากร้านสะดวกซื้อหรือห้างสรรพสินค้า** โดยเราอาจจะใช้ถุงผ้าที่เตรียมไว้เพื่อใส่สินค้าแทน เพียงเท่านี้ก็ทำให้จำนวนขยะที่เป็นถุงพลาสติกลดลงได้เป็นอย่างมาก”



# ใบความรู้

## เรื่อง “พินิจข้อคิดเห็น : ความหมาย ลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น”



(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th))







# อภิปรายความรู้

“พินิจข้อคิดเห็น : ความหมาย  
ลักษณะของข้อเท็จจริง  
และข้อคิดเห็น”





อภิปรายความรู้

ข้อเท็จจริง

มีความหมายว่าอย่างไร





## ข้อเท็จจริง หมายถึง

ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงอาจมาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลที่สามารถพิสูจน์ได้

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ความรู้ทางวิชาการ



อภิปรายความรู้

ข้อคิดเห็น

มีความหมายว่าอย่างไร





## ข้อคิดเห็น หมายถึง

การแสดงทรรศนะหรือความคิดเห็นของบุคคลหรือผู้ส่งสารในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นจากข้อเท็จจริง

อาจจะ

คงจะ

คิดว่า

สันนิษฐานว่า

คาดว่า

น่าจะ



# อภิปรายความรู้

ข้อคิดเห็น  
มีก็ประเภท





## ๑. ข้อคิดเห็นในข้อเท็จจริง

มีลักษณะเป็นการคาดเดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์จาก  
ข้อเท็จจริงในเบื้องต้น

“เกิดไฟไหม้ที่ตลาดท้ายหมู่บ้าน ชาวบ้านวิ่งหนีกันอลหม่าน  
ตำรวจคาดว่าอาจเกิดจากบ้านต้นเหตุจุดธูปไหว้พระแล้วลืม  
ดับทำให้ไฟลุกลามไปยังบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียง”



## ๑. ข้อคิดเห็นในข้อเท็จจริง

มีลักษณะเป็นการคาดเดาเรื่องราวหรือเหตุการณ์จากข้อเท็จจริงในเบื้องต้น

“ตำรวจ**คาดว่า**อาจเกิดจากบ้านต้นเหตุจุดรูปไหว้พระแล้วลืมนดับทำให้ไฟลุกลามไปยังบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียง”





## ๒. ข้อคิดเห็นเชิงคุณค่า

เป็นการตัดสินใจว่าสิ่งที่นำมา มีลักษณะที่ดี สวยงาม  
หรือมีความเหมาะสมหรือไม่

“เสื้อที่เธอสวมเมื่อวานนี้ดูสวยดีนะ ดูเรียบร้อยและ  
สุภาพ เหมาะแก่การสังสรรค์ที่จัดขึ้นเป็นอย่างมาก”



## ๒. ข้อคิดเห็นเชิงคุณค่า

เป็นการตัดสินใจว่าสิ่งที่นำมา มีลักษณะที่ดี สวยงาม  
หรือมีความเหมาะสมหรือไม่

**“เสื้อผ้าที่เธอสวมเมื่อวานนี้ดูสวยดีนะ ดูเรียบร้อยและ  
สุภาพ เหมาะแก่การสังสรรค์ที่จัดขึ้นเป็นอย่างมาก”**



### ๓. ข้อคิดเห็นเชิงนโยบาย

การเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ บางครั้งอาจเป็นการเสนอ  
แนวทางการแก้ไข

**“ผมขอเสนอว่าการลดภาวะโลกร้อนแนวทางหนึ่งที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย คือ การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกเพียงเท่านี้ก็ทำให้จำนวนขยะลดลงได้เป็นอย่างมาก”**



# กิจกรรม

“รวมพลังความคิด  
พินิจข้อคิดเห็น”





# รูปแบบกิจกรรม

๑. นักเรียนจับคู่ภายในกลุ่มจำนวน ๒ คน
๒. ให้นักเรียนร่วมกันจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นผ่านใบงานเรื่อง “รวมพลังความคิด พิสูจน์ข้อคิดเห็น”
๓. นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน





ใบงานเรื่อง “รวมพลังความคิด ฟินิจข้อคิดเห็น”  
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สื่อความเห็นเน้นกระบวนการ  
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ฟินิจข้อคิดเห็น (๑)  
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒



ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูกในช่องว่างของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นให้ถูกต้อง

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. สวมหมวกนิรภัย ปลอดภัยไม่เสียเวลา		
๒. หยิบหมวกสวมใส่ ไม่เปลืองเวลา รักษาชีวิต		
๓. มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยปิด จบเป็นบัณฑิตไม่แตกต่างกัน		
๔. ชาวนาคือกระดูกสันหลังของชาติ		
๕. ผนตกหนักในภาคเหนือทำให้ดินโคลนถล่ม		
๖. วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ มีประชาชนติดโควิด ๑๙ จำนวน ๗๔๕ คน		
๗. หน้าที่หลักของครูคืออบรมให้ความรู้		
๘. เขาคงดีใจเมื่อเดินที่สอบผ่านทุกวิชา		
๙. โรงพยาบาลนี้ไม่แตกต่างจากโรงฆ่าสัตว์		
๑๐. บึงกาฬเป็นจังหวัดล่าสุดของประเทศไทย		
๑๑. ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย		
๑๒. ตัดไม้ทำลายป่า น้ำท่าจะขาดแคลน		
๑๓. ฉันคิดว่าหน้าแล้งปีนี้จะมิน้ำพอใช้		
๑๔. การอ่านหนังสือช่วยให้ได้รับความรู้ และเท่าทันโลก		
๑๕. สัตว์ก็ต้องการความรักความเอาใจใส่จากมนุษย์		



# ใบงาน

## เรื่อง “รวมพลังความคิด ฟินิจข้อคิดเห็น”



(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th))





# ใบงาน

## เรื่อง “รวมพลังความคิด พินิจข้อคิดเห็น”



(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th))

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง จงแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน

“ถ้าคนเราใช้ถุงพลาสติกสัปดาห์ละหนึ่งวัน จะต้องช่วยลดการใช้ถุงพลาสติกได้มากกว่าถุงผ้าแน่นอน สามารถช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้ ถุงผ้าสามารถซักทำความสะอาดได้ง่าย นุ่มมือสบาย ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ สามารถพกพาติดตัวได้ง่าย และติดรถพร้อมใช้งานได้ทุกโอกาส และเราสามารถพกถุงผ้าได้ตามที่เราต้องการได้ เพราะฉะนั้นเราควรหันมาใช้ถุงผ้าเพื่อลดภาวะโลกร้อนกันดีกว่า บางประเทศทำได้แล้วและได้ผลเป็นอย่างดี ขยะถุงพลาสติกลดลงมาก”

ข้อเท็จจริง

.....  
.....

ข้อคิดเห็น

.....  
.....

“มีคนจำนวนไม่น้อยอาจจะให้ความสำคัญของวัตถุมากกว่าจิตใจ หลายคนคงมีความเชื่อว่าเงินตราคือพระเจ้าบันดาลทุกสิ่งได้ คนบางจำพวกก็ยังมีความเชื่อที่ผิดคิดว่าของในประเทศ ความคิดเหล่านี้กระมังที่ทำให้ประเทศไทยยังด้อยพัฒนา และไปในทางที่เสื่อมถอยด้วยซ้ำ ประเทศไทยเหมือนประเทศอื่น ๆ มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง คนรุ่นหลังควรมีชาตินิยม รักและภูมิใจในชาติของตน ไม่ควรเชิดชูประเทศอื่นมากกว่าประเทศไทย”

ข้อเท็จจริง

.....  
.....

ข้อคิดเห็น

.....  
.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่.....  
ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่.....





ตรวจสอบความถูกต้อง

“รวมพลังความคิด  
พินิจข้อคิดเห็น”







## รวมพลังความคิด พิสูจน์ข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. สวมหมวกนิรภัย ปลอดภัยไม่เสียเวลา	✓	
๒. หยิบหมวกสวมใส่ ไม่เปลืองเวลา รักษาชีวิต	✓	
๓. มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยปิด จบเป็นบัณฑิตไม่แตกต่างกัน		✓
๔. ชาวนาคือกระดูกสันหลังของชาติ		✓
๕. ฝนตกหนักในภาคเหนือทำให้ดินโคลนถล่ม	✓	



## รวมพลังความคิด พิสูจน์ข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๖. วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ มีประชาชนติดโควิด ๑๙ จำนวน ๗๔๕ คน	✓	
๗. หน้าหลักของครูคืออบรมให้ความรู้	✓	
๘. เขาคงดีใจเนื้อเต้นที่สอบผ่านทุกวิชา		✓
๙. โรงพยาบาลนี้ไม่แตกต่างจากโรงฆ่าสัตว์		✓
๑๐. บึงกาฬเป็นจังหวัดล่าสุดของประเทศไทย	✓	



## รวมพลังความคิด พิสูจน์ข้อคิดเห็น

ข้อความ	ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑๑. ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย	✓	
๑๒. ตัดไม้ทำลายป่า น้ำท่าจะขาดแคลน	✓	
๑๓. ฉันคิดว่าหน้าแล้งปีนี้จะมือน้ำพอใช้		✓
๑๔. การอ่านหนังสือช่วยให้ได้รับความรู้ และเท่าทันโลก	✓	
๑๕. สัตว์ก็ต้องการความรักความเอาใจใส่จากมนุษย์		✓



## รวมพลังความคิด พินิจข้อคิดเห็น

“ถ้าคนเราใช้ถุงพลาสติกสัปดาห์ละหนึ่งวัน จะต้องช่วยลดการใช้ถุงพลาสติกได้มากกว่าถุงผ้าแน่นอน สามารถช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้ ถุงผ้าสามารถซักทำความสะอาดได้ง่าย นุ่มมือสบาย ช่วยลดภาวะโลกร้อนได้ สามารถพกพาติดตัวได้ง่าย และติดรถพร้อมใช้งานได้ทุกโอกาส และเราสามารถตกแต่งลวดลายถุงผ้าได้ตามที่เราต้องการได้ เพราะฉะนั้นเราควรหันมาใช้ถุงผ้าเพื่อลดภาวะโลกร้อนกันดีกว่า บางประเทศทำได้แล้วและได้ผลเป็นอย่างดี ขยะถุงพลาสติกลดลงมาก”



## รวมพลังความคิด พินิจข้อคิดเห็น

“มีคนจำนวนไม่น้อยอาจจะให้ความสำคัญของวัตถุมากกว่าจิตใจ หลายคนคงมีความเชื่อว่าเงินตราคือพระเจ้าบันดาลทุกสิ่งได้ คนบางจำพวกก็ยังมีค่านิยมว่าของนอกดีกว่าของในประเทศ ความคิดเหล่านี้กระมังที่ทำให้ประเทศไทยยังด้อยพัฒนา และไปในทางที่เสื่อมถอยด้วยซ้ำ ประเทศไทยเหมือนประเทศอื่น ๆ มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง คนรุ่นหลังควรรักและภูมิใจในชาติของตน ไม่ควรเชิดชูประเทศอื่นมากกว่าประเทศไทย”



# สรุปความรู้

## พินิจข้อคิดเห็น (๑)



# สรุปความรู้

การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านเพื่อวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อวิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาต่าง ๆ จากงานเขียน การศึกษาเรื่องการอ่านเพื่อวิเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ถูกต้อง และสามารถเลือกรับข้อมูลที่เหมาะสม





บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

พินิจข้อคิดเห็น (๒)







## สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. หนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๒. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง พินิจข้อคิดเห็นสารสารคดี
๓. กระดาษ ปากกาสี



(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th))

